

Fókuszban a bankok kutatás **– hazai bankok befektetési** **tevékenysége**

Kapitány Ákos
Tanácsadók a Fenntartható Fejlődésért

A Tanácsadók a Fenntartható Fejlődésért (TFF) egyesület 2001-ben alakult.

- Célunk a szervezetfejlesztői tudást ötvözni a fenntartható fejlődés elveivel.
- Legfontosabb tevékenységeink:
 - műhely a fenntartható fejlődésről,
 - szervezetfejlesztő képzések
 - szervezeti kutatások,
 - “Delfin” vezetőképző tréningorozat,
 - civil management képzések,
 - érdekképviselés erősítése a regionális fejlesztési programokban.

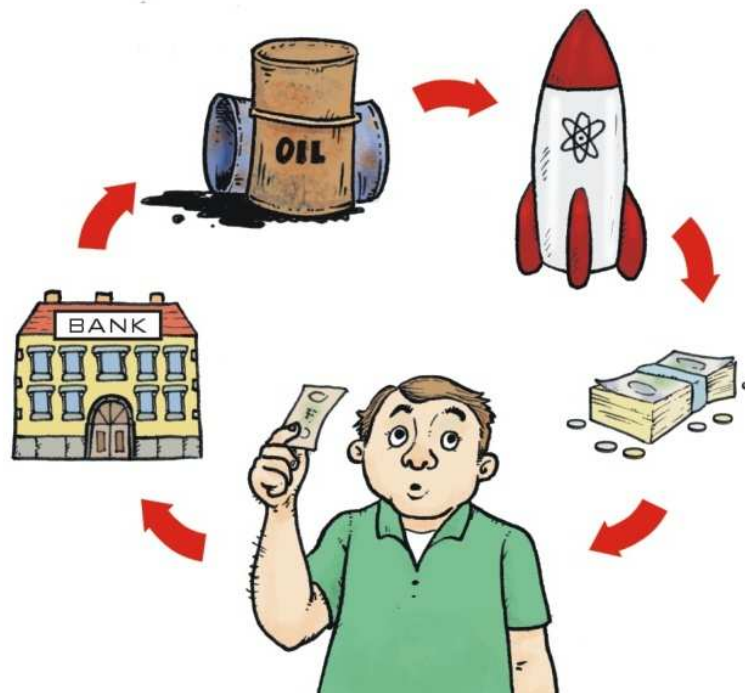

Lakossági pénzügyekről zöld szemmel

Bankba rakva pénzünket a döntési felelősség egy részét átadjuk a banknak.

Problémák:

- **Átláthatóság hiánya:** Nem tudjuk mibe fektetnek a bankok és nehezen befolyásolhatjuk ezt.
- **Fenntarthatóság hiánya:** pénzügyi szempontok egyeduralma, és rövid távú gondolkodás a **bankoknál**.
- **Alacsony lakossági tudatosság,** pedig mindenki a pénzével is szavaz.

Bankok:

- A kérdés felvetése is problémás (ügyfélszolgálati értetlenség...)
- Etikai kódexben és adományozási tevékenységben merül ki a társadalmi felelősségvállalás („CSR”).

Befektetési alapok:

- Etikus bef. alapok elérhetőek (7,9 Mrd. Ft), de sokszor csak „zöldrefestést” jelentenek (ld. génmanipulációban érdekelt Monsanto a különböző „zöld” alapokban: MKB, OTP), vagy nem átláthatóak.

Pozitív jelek?

UNEP Finance Initiative felmérés: KKE bankok 23%-a folytat környezeti kockázatelemzést, ill. ad kedvezményes hitelt környezetvédelmi célra.

Céljaink:

- 1. Szemléletformálás: a tudatosság növelése a lakosság és a szakmai közvélemény körében.**
- 2. Etikus pénzügyi termékek kínálatának megteremtése Magyarországon:** amelyek a profit mellett figyelembe veszik a társadalmi, környezeti hasznokat is. Ezzel segítve fenntartható kezdeményezéseket (pl.: biogazdálkodás, megújuló energia, szociális gazdaság, civil szervezetek társadalmilag hasznos projektjei);

Hazai bankok befektetési politikáinak értékelése fenntarthatósági alapelvek szempontjából

Célok:

- A hazai pénzügyi szektort a fenntarthatóság irányába tett lépésekre ösztönözni
- Információ az érdeklődőknek egyes bankok teljesítményéről

Módszertan:

- A bankok befektetési szabályozásait összevetettük nemzetközi normákkal (nemzetközi egyezményeket, többoldalú kezdeményezések, iparági jó gyakorlatok)
- Nyilvánosan elérhető dokumentumokat (éves jelentések, fenntarthatósági jelentések, honlapok stb.) vettük alapul.
- Megkerestük a vizsgált bankokat közvetlenül is, és visszajelzési lehetőséget biztosítottunk.

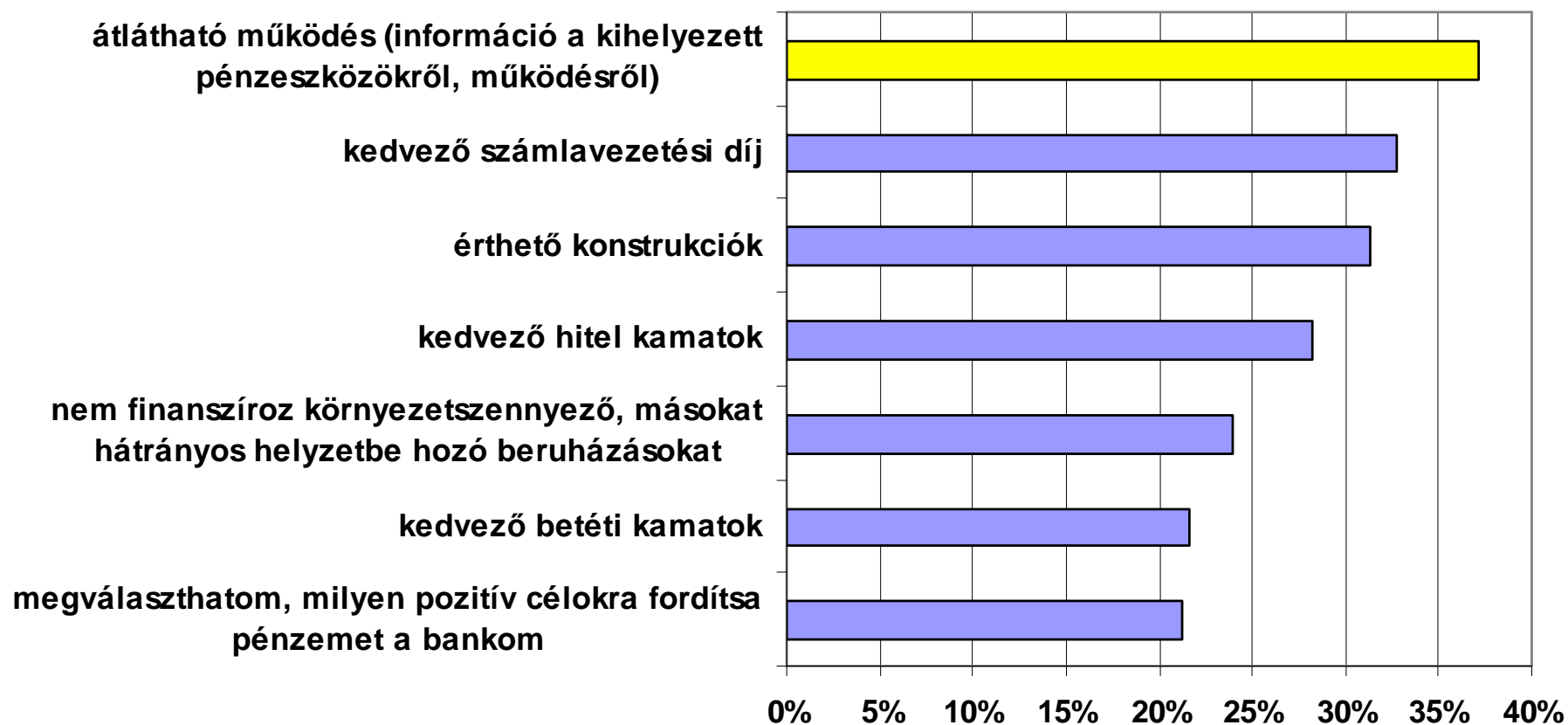
Nemzetközi partnerek: Banktrack Alapítvány és Profundo Intézet

Miért fontos mindez?

- Mint minden gazdasági vállalkozás, a közérdeknek megfelelően kell működjön egy bank is.
- Bankok központi szerepe a gazdaságban: indirekt hatásuk lényegesen nagyobb, mint a direkt kibocsátás
- A betétesek pénzével gazdálkodnak, és hasznot húznak a hitelfelvevők tevékenységéből, ezért (nemcsak pénzügyi) felelősséget is viselnek.
- **Környezeti-társadalmi erőforrások: közös értékek, és védelmük egyben üzleti kockázatot is csökkent.**

Van igény a változtatásra: „A jelenlegi bankok hiányosságai”

(Célzott on-line kutatás 2009. szept., minta: N=399, lebonyolító: Cognitive Kft.)

Vizsgált fenntarthatósági szempontok

Iparágak:

1. Mezőgazdaság
2. Halászat
3. Erdészet
4. Fegyvergyártás és ker.
5. Bányászat
6. Szénhidrogénipar
7. Energiatermelés

Horizontális témák:

8. Biodiverzitás
9. Klímaváltozás
10. Korruptió
11. Emberi jogok
12. Óslakosok jogai
13. Munkavállalói jogok
14. Műveletek háborús zónákban
15. Adózás
16. Vegyszerek
17. Átláthatóság
18. Elszámoltathatóság

Hazai bankok befektetési politikái:

- **Kiválasztott hazai bankok** (mérlegfőösszeg > 2000 Mrd Ft): CIB, ERSTE, K&H, MKB, OTP, Raiffeisen
- A többség kevéssé fordít figyelmet a társadalmi és környezeti szempontok beépítésére.
- A vizsgált 6 bank közül csak 2 (CIB és K&H) esetében éri el a befektetési szabályozás a nyugat-európai bankok átlagát a fenntarthatósági alapelvek szempontjából (főleg külföldi anyabankjaik hatása).
- A másik négy bank esetében sajnos nem található nyoma annak, hogy befektetési politikáik különösebben tekintettel lennének környezeti, társadalmi szempontokra.

Hazai bankok eredményei:

	Mezőgazd.	Halászat	Erdőgazd.	Fegyvergy. és ker.	Bányászat	Szénhidrogén	Energiaterm.	Biodiverzitás	Klíma vált.	Korrupció	Emberi jogok	Őslakos népek	Munkaváll. jogok	Háborús zónák	Adózás	Vegyszerek	Átláthat.	Elszámoltath.
CIB	0	0	0	1	0	0	0	1	1	1	1	1	2	0	0	1	2	1
ERSTE	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
K&H	0	0	0	2	1	1	1	1	1	2	1	1	1	0	1	1	1	1
MKB	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
OTP	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	2	1
Raiffeisen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0

Megállapításaink:

A fenntarthatósági alapelveknek ilyen csekély figyelembe vétele a fejlődő országok bankjaira jellemző.

Általában véve úgy tűnik, hogy a hazai bankok társadalmi felelősségvállalása kimerül adományi tevékenységükben. Működésük áttételes hatásainak felismerése még várat magára.

Nemzetközi szinten vannak jó példák, amelyek azt mutatják, hogy eredményes gazdálkodás és a felelős hitelezés nem mond ellent egymásnak.

Trust for Civil Society
in Central and Eastern Europe

